1871. III. évfolyam. 211. szám. Szerda, október 25.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Politikai demoralisatió.

N. Napoleon váltig akarja a világgal elhitetni, hogy neki eszeágában sincs a franczia trónnak ujra elfoglalására törekedni.

Igaz, hogy e Bonaparte-sarj minden utat kerül, mi őt eme törekvés gyanujába hozhatná, de hogy „per mops“ minden követ megmozgat, mi által czélját elérni reméli, az eléggé kitünik a bonapartistáknak erőködéseiből. Alig hogy a megyei tanácsnokok választásánál kudarczot vallottak, most ujra más manővert kezdenek.

A hadsereget igyekeznek magoknak minden áron lekenyerezni s a rendelkezésük alatti sajtó-organumokban a morálban uj alapelvet akarnak meghonositani, egész lélekkel pártolva amaz eljárést, mely a bizottság a német fogságból szószegve megugrott tisztek ellen tanusit. A „Gaz. de Paris“ és a „Golois“, egész hosszu hasábokat szentelnek ez ujelvnek.

Igazán véve a dolgot föl, ilyesmi csak a politikai demoralisatio eredményeül tekinthető.

Mai időben még csak csodálkozni sem lehet ezen, midőn példák igazolják, hogy az államoknak egymás között kötött szerződéseik sem tartatnak mindig kellő tiszteletben. Hogy lehet tehát rosz neven venni, ha egyes ember, kényszeritve adott szavát megtalálje szegni?

Fent mint alant, a politikai demoralisatiónak meghonositását észlelhetjük.

Sehol sem veszélyesb hatásu pedig eme métely, mint épen a hadseregnél; mert hol a demoralisatio lábra kap, ott aztán vége a rendnek fegyelemnek, mely nélkül a hadsereg nem a szükséges roszak közé sorolható, hanem czélvesztett átkos intézmény gyanánt tekinthető, mely csak vészt s romlást idézhet elé az ország belsejében, a nélkül, hogy külellenséggel szemben hathatós véderőt fejthetne ki a haza oltalmazásánál.

Ámbár Francziaországban egyelőre komolyabb fordulatoktól, a jelen politikai viszonyok mellett alig lehet tartani, mind amellett is a bonapartistáknak kisérletei arra szolgálhatnak, hogy az ostromállapot Párisban még huzamosabb ideig érvényben tartassék. Pedig alig kell fejtegetnünk, mily zsibbasztó hatást gyakorol az az egész hazának iparára kereskedelmére s ezekkel szoros kapcsolatban levő pénzügyi helyzetére, midőn valamely országnak székvárosában az ostromállapot huzamosabb ideig tart.

Jaj az oly népnek és nemzetnek, hol politikai elerkölcstelenedés tulsulyt gyakorol.

A politika — az államok életében e még nélkülözhetlen rosz — lehet érzéketlen, szivtelen, gyakran emberietlen, de bizonyos jellemerővel kell birnia s az elerkölcstelenedésig soha sem szabad fajulnia.

A bonapartista üzelmekkel szemben meglehetős jótékonyan ellensulyozó mivelet gyanánt tekinthető Périer Kázmér körlevele, mely a franczia népnek minden osztályában közmegelégedést szült. — És nem is ok nélkül; mert a kérdéses okmány mérsékelt hangja, mig egyfelül kibékiti a monarchicus érzelmüeket, a jelen republikanus párt hivei is bizalommal tel nek az iránt el.

A köztársaságnak erélyétől függ, — hogy minden elégületlenséget mérsékelt eljárása által eloszlatva, a haza állandó belbékéjét megszilárditsa, s a politikai demoralisatiónak tápot ne adjon, hanem azt czélszerü és bölcs intézkedések által elenyésztetni igyekezzék.

= **A magyar miniszterek** tegnap reggel Andrássy Pestre érkezte után mindjárt értekezletre hivattak össze.

— **A tiszavidéki vasut választmánya** okt. 23-án gyülést tartott, melyen valamennyi pesti és bécsi választmányi tag részt vett. A társulatot érdeklő több nagyon fontos kérdés volt napirenden. A m. hó 22-én kinevezett ötös bizottság gazdag adatokkal felszerelt jelentést terjesztett elő azon kérdéseket illetőleg, melyekre a f. év aug. 6-kán kelt miniszteri leirat folytán a társulatnak választ kell adnia. Első ezek között a pénzügyminiszter ajánlata a temesvár-orsovai, vagy arad lugos-orsovai vasut specialis garantiáját illetőleg. A kormány kivánja, hogy a társulat is vegyen részt e garantiában azon összeggel, mely a 6 és fél százaléknyi jövedelmet meghaladja. A bizottság e követelést elfogadhatónak nem találta. A régi vonalak jövedelmezősége annyira gyarapodott, hogy a lefolyt 9 hóból következtetést vonva, a társulatnak ez idén egy millióval nagyobb jövedelme lesz, mint tavaly volt; a részvényesek 11—12 százaléknyi osztalékra számithatnak; garantia fejében jövedelmük felét kellene odaadni az uj vonalra és ezt a részvényesektől várni nem lehet. A bizottság a biztositéki alaphoz évi subventiót ajánl. Az 1871. évi jövedelem vétetnék alapul. Ha a következő évek magasabb tiszta jövedelmet fognak adni, akkor a társulat a többletet 100,000 frtnyi maximalis összegig felajánlja az uj vonal subventiójára. Szavazásra kerülvén a kérdés, 14 választmányi tag a bizottság javaslatát elfogadja; három: Szapáry gr. elnök kormányképviselő, Kautz és Freund ellenben azt inditványozták, hogy méltányos egyességet az által lehetne elérni, ha a jövedelmezőségtől eltekintve szavazna meg a gyülés 100,000 frtot; a kormány által kért garantia összegnek ez csak mintegy tizedrésze leendett. A határozatot elnök a bizottsági javaslat értelmében mondta ki.

Az áruk megosztását Szolnokon és azoknak a magy. államvonalra utalását Pestre leendő szállitás végett, a mint ezt a kormány leirata ajánlá, a bizottság nem találta elfogadhatónak, részben mivel a megosztás költséges és hosszabb időt vesz igénybe, részben mivel az ut is hosszabb, mi az üzlet kifejlődésére zsibbasztólag hatna. Hasonlag elfogadhatlannak találta a bizottság a kormány harmadik kivánságát: az arad-szolnoki vasut átadását illetőleg. A választmány a bizottság javaslatait magáévá tette és elhatározta azokról a kormányt mielőbb értesiteni, hogy tőle viszonválaszt nyerjen.

A napi renden volt többi tárgyak közül emlitést érdemel még, hogy egy bizottság neveztetett ki, melynek feladata leend a m e z ő t u r-a c s h á z i vonal kiépitése tárgyában javaslatot késziteni; továbbá kiküldetett egy bizottság, mely jelentést teend az államvasuttal kötendő forgalmi egyességről.

A legközelebbi választmányi ülés decz. hó első vasárnapján fog megtartatni.

= **Miletics** fogságából kiszabadulása alkalmából több üdvözlő táviratot kapott, Dubiczáról, Ó Kanizsáról és Gradiskáról, s a táviratok Miletics érdemeinek fellengző égbeemelésével vannak tele.

= **A károlyvárosi** képviselő testület a kormányt egy feliratban felkérte, eszközölné a Strarcsevics féle sectázhoz tartozó tanitók elmozditását, mint a kik nem csak veszélyesek az ifjuságra nézve, hanem a polgárságnak megbotránkozására is szolgálnak.

P e s t, oktober 23.

(— n —) A miniszterelnököt, ki mult pénteken a lajthántuli válság miatt Bécsbe ment, e hét közepére várják vissza Pestre*) s ez a bécsi kormányválság hosszasb odázásáról szóló hireket leginkább képes megczáfolni. Egy bécsi távirat szerint a cseh vezérférfiak tegnap este voltak Bécsbe érkezendők, hogy a tervezett leirat ügyében s a reichsratba való bemenetel iránt nyilatkozzanak. Ezek után az élére állitott kérdés eldöntése mára várható.

Ma d. u. az irodalom s kiválókép a napisajtó egy munkás tagját temettük Illésy Györgyben. Az országut 18. számu halottas háznál, hová a résztvevők nagy sokasága gyült, Szász Károly tartott beszédet, a sirnál pedig Hegedüs Sándor, a „Hon“ munkatársa szólt az elköltözött pályatársai nevében.

Pestmegye tegnap kezdte meg s ma folytatta az augusztus haváról elhalasztott évnegyedes gyülését, melyben többek közt a megye szervezési bizottság is beterjesztette munkálatát, mely a lapok utján is ösmerve levén, változtatás nélkül elfogadtatott.

*) Már vissza érkezett. S z e r k.

A törvényhatóságok szervezése.

** B i h a r m e g y e első alispánja a szervező küldöttség tagjaihoz a következő körlevelet intézte:

„Belügyminiszter urnak a megye szervezésére vonatkozó felterjesztés tárgyában kelt, s a megye javaslatát némi részben változtató, másrészben módositott, illetőleg pótlásokat rendelő intézményei megérkezvén, méltóságos főispán urnak, mint a megyei küldöttség törvényszerinti elnökének megbizásából, a tisztelt miniszteri rendeletek tartalma feletti tanácskozásra a küldöttséget f. hó 28-án reggeli 9 órára ezennel összehivni szerencsém levén, a kitett határnapot czimzettel közleni sietek.“

P e s t m e g y e bizottmányi gyüléséről, melyben a szervezéssel foglalkoztak, a következőket irják:

A tiszti fizetésekre nézve történtek egyes felszólalások, nevezetesen a szolgabirák 1500 frtban s a kerületi számvevők 1000 frtban megállapitott fizetését keveselték egyesek, a közgyülés azonban tekintettel a szükre szabott költségvetésre, a fizetéseket elölegesen a javaslatba hozott mennyiségben meghagyatni határozta.

A legtöbb adófizetők névsoránál több reclamátió olvastatott fel, melyekben az illetők a rájok nézve felvett adómennyiséget beterjesztett bizonyitékaik alapján kijavittatni és magukat e szerint osztályoztatni kérik. Ugy lőn.

Keglevich Béla inditványozta, hogy a szervezési munkálattal egyidejüleg előterjesztés is intéztessék a kormányhoz, melyben a megye a költségei fedezésére utalványozott 159,038 ft. elégtelenségére utalva, az összegnek kellő felemelését kéri.

Az inditvány egyhangulag elfogadtatott.

B a r a n y a m e g y e szervezési terve leérkezett a miniszteriumtól, módositás volt a költségvetésben, mely által 15000 ft. fog megtakarittatni. A szolgabirói czim helyettt a fő birói nevezethez erősen ragaszkodnak, s ezt a miniszteri ajánlatra sem változtatták meg.

Az uj megyebizottsági tagok választására f. é. nov. 12—18 tüzetett ki, vagy is 6 napig fog tartani a választásnak különben pár órai művelete, csak azért, mert a főispán a választási elnökkel többnyire saját kipróbált párthiveit akarván felruházni, kiknek hiányában — talán nem annyira illőnek, mint — szükségesnek vélte egymástól távol fekvő 5—6 választó kerületet egy elnökség — befolyása alá öszsze vonni.

A tudomány ünnepe.

** Ha nagyjainak emlékoszlopot emel a nemzet, akkor mindig önmagát tiszteli meg.

A hősfiak, kik duló csaták után a sirban nyugosznak, a poraik felett magasló emlék varássa által kikelnek sirjokból, „hősi tettekre buzditják az élő nemzedéket.

A költő érczszobrán megzendül ismét a lant s megrázkódtatja a sziveket és lelkeket.

A tudós emlékköve egy élő tanitója a nemzetnek, mely örökké hirdeti, hogy — „a tudomány hatalom.“

Pápán e hó 17-én a tudomány ült magasztos ünnepet.

M á r t o n István a jeles bölcsész, — nyelvtudós és a pápai ref. főiskolának e század elején nagy hirü tanára emlékére a főiskolai könyvtárban mellszobor állittatott fel.

Épen akkor tartá az egyházkerület is évnegyedi közgyülését, s igy a vidék jelesei is emelték jelenlétökkel a nagyszerü ünnepély fényét.

Nagy néptömeg lepte el a főiskola udvarát, melynek közepén disze emelvény állott a szónok részére.

A szószékre Kőrösi Sándor kitünő jogtanár lépett fel s az ünnepelthez valóban méltó emlékbeszédet tartott.

Az a fényes csillag, kinek emléke e napon annyi dobogó szivben gyuladt fel, 1831-ben tünt le a magyar tudományosság egéről; a critica, philosophia egyik fáradhatlan előharczosát veszté el benne, a főiskola pedig neki köszönheté ujjá alkotását.

Ünnepelt jelesünk mellszobrát Izsó müvészete alkotá carrarai márványból, meglepő hüséggel.

Egyszerü volt ez ünnepély, de lélekemelő. A tudomány diadalnapja volt ez, melyen egy szerény tudós emléke örökittetett meg.

Legyen áldott az ünnepelt emléke közöttünk!

UJDONSAGOK.

* **Adományok a vasrácsozatra** a Csokonai szoborhoz: Szepessy Gusztáv 5 f. Göltl Nándor 5 ft. Debr. okt. 24. 1871.

T ó t h A n t a l
ptnok.

* **Illésy György** közelebb elhunyt irótársunkról megható sorokat olvasunk a „Főv. Lap“-ban. Elősorolva az elhunyt irodalmi munkásságát és lankadatlan szorgalmát, a nevezett lap igy ir: „Ekközben emésztő betegség ágyba dönté körülbelül négy év előtt. Az orvosok nem tudták meg baját. Ő álnév alatt ment be a Rókus-kórházba, s az orvosoknak, kik ismeretlen szegényekhez inkább őszinték, föltárta bajait, s egyenes választ kért. Megmondták neki, hogy csak pár évig élhet. S ez semmi változást nem tett benne. Müvelt, jó nejét (szül. Ember Linát, kivel 11 évig boldog házasságban élt) kenyérkereseti pályára buzditá. — Két évig hordá e szegény barátunk agyában a halál gondolatát, a nélkül, hogy azt észre lehetett volna rajta venni. — Egy darabig még az ágyban is irt, rendezte müveit,

---

TÁRCZA.

A londoni nemzetközi kiállitásról.*)

(Eredeti tudósitás.)

London, 1871. okt. hó.

Tisztelt szerkesztő ur! Nem tudom, hogy nem vállalkozott-e valaki honfitársaim közzül kedves szülőföldem Debreczenből a londoni nemzetközi kiállitást ez évben meglátogatni, és arról a debreczeni tisztelt közönséget értesiteni? Ha nem, ugy azt hiszem, nem lesz talán fölösleges, ha én, ki már nehány hónapja Londonban időztem, s a kiállitást többször meglátogattam, rövid leirásával szolgálok arról, — mint szemtanu, — a nagyérd. közönségnek, remélve, hogy tiszt. szerkesztő ur becses lapjában helyet enged soraimnak.

Ha tehát a szives olvasó hajlandó egy napi visite-et tenni velem a látnivalók e labyrinthjában: én szivesem vállalkozom ciceronejául, meghordozva őt e helyen, hol reggeli 10 órától esti 6 óráig hullámzott alá s fel is zajongott a világ minden részeiből összegyült látogatósereg. Hiszen ugy sem sok fáradságába kerül az idevaló jutás, mert ha akarja, minden vasut és tengeri betegség nélkül ugy percz alatt ide teremhet hczám, Old England földjére.

A kiállitás épülete Sonth Kinsington külvárosban vagyon. Áll ez egy terjedelmes négyszögből, északi részén a nagyszerü Albert csarnokkal. Ez utóbbi egy colossalis, amphitheatrumszerü épület 8—10 ezer ember számára, és igy egyetlen a maga nemében. A négyszög által képezett nagy térséget közepén a kir. kertészeti társulat disz- és mulató kertje foglalja el. Az épület déli részén vannak az ebédlő termek. —

A jelen évi kiállitás 3 osztályt foglalt magában, u. m. I. a szépmüvészetek osztályát (festmények, szobrok, rajzok, metszetek); II. a müipari tárgyak osztályát (különféle gépek, porczellán- és kőedény —, gyapju- és posztó árúk, valamint iskolai eszközök); III. Tudományos találmányok, uj felfedezések osztályát. Részt vettek benne: első helyen Anglia, aztán Belgium, Franczia- Olasz- Porosz- Bajor- Svéd- és Dánerszágok, az osztrák-magyar állam és az angol gyarmatok. Megnyilt f. év Máj. hó 1-én, nagy ünnepélyességek közt, és be záratott ez év szept. hó 30-ikán.

Ez előleges tájékozások után kezdjük meg vándorlásunkat az Albert csarnokkal. De előre kell bocsátanom, hogy nem szakemberek számára irok, hanem átalában a mivelt közönségnek, ezért, de meg e tudósitás kiszabott szük határa miatt is nem vagyok azon helyzetben, hogy hazám kiállitványait kivéve, annyi sok jeles mü közül egyeseket — ha csak elvétve nem, — kiválólag megnevezzek. —

Egy shillingért bejutást nyerve, először is tekintsük meg az Albert csarnok belsejét, itt egy óriási orgona vonja figyelmünket magára, melyen naponkint d. u. 3 órakor templomi classicus zenemüvek adatnak elő Henrici bádeni orgona-müvész által. Ha ez időre visszajöhetnénk; meghallhatnók, de igy nem jutunk ki az idővel. Körültekintve, meg kell győződnünk, hogy az épitészet modor nemes, a terem felszerelése izlésteljes. A földszintről most menjünk fel a karzatra, még pedig, hogy a hölgyek a lépcsőkön járás fáradságától meg legyenek kimélve, ajánlanám üljünk be a „liszt-“be (emelő-gép), mely bennünket 1 pennyért csakhamar a kivánt helyre szállit. Itt a falakon köröskörül épitészeti rajzokat, vizfestményeket, odább fényképeket, metszeteket találunk. Szándékom levén a magyarországi kiállitványokat mindenütt különös figyelemmel kisérni: meg kell emlitenem Borsos és Streliszky pesti fényképészek szép fényképeit, különösen Eszterházy Alice grófnő arczképét Borsostól, mely mindenki figyelmét magára vonja. De minő jól esik szemeimnek közvetlen e kép alatt nehány debreczeni hölgy kedves arczait is fölismerni, Gondy és Egey fényirdájából! Alább „riunion de dames hongruites“ fölirattal ismét egy szép koszoru van összeállitva hazám hölgyeiből. Miután a karzatot körüljártuk, elmehetünk az első emeletbe, hol nehány teremben szőnyegeket és egyébb szövött és fonott árukat (hazánkból 5-öt) fali térképeket (hazánkból 4-et) stb. találunk. Magyarország tehát itt is képviselve van, csakhogy a 3 könyvszekrény közül egyre levén fölirva: Hunyady, a más kettő tartalmát senki sem tudja, hogy mi? Egy mellékteremben mindenféle gyermekjátékok vannak, különösen Ángolhonból, valóságos gyönyörtenger a kis gyermekekre nézve! Odább ismét rajzolatok festmények és szobrászati müvek, melyek mindannyian müvészeti iskolák tanulóinak müvei, egy mellék teremben pedig zenemüvekre akadunk.

Elhagyva az Albert csarnokot, csak most megyünk be a tulajdonképeni kiállitási épületekbe. Tartsunk jobbra. Egy üveggel födött, meggörbült alakú folyosón áthaladva, hol csekélyebb becsü szobrászati müveket (tanulók dolgozatai) láthatunk, egy lépcsőházba jutunk, honnan háromfelé nyilik ut számunkra. Egyik föl az emeletre a szépmüvészetek osztályába, másik földszint a gépekhez, és a harmadik kivül a nyilt folyosóra. Lássuk először is az emeleten eső szépmüvészetek osztályát, mely az épület ez oldalán öt teremben olajfestményeket, fehérmárvány szobrokat tartalmaz kizárólag angolhoni müvészektől, köztük sok a valódi becscsel biró, de melyek közzül egyeseket kiemelni e tudósitás szük köre nem engedi. Ha végig nézzük ez osztályt, tekintsük meg a földszinten levő gépek osztályát, hol a juhmosó géptől kezdve a posztókészitőig 4 teremben mindenféle szerkezetü gépek vannak elhelyezve nagyobbrészt Angliából, ugyszinte szőnyegszövő gépek is. Láthatjuk is müködésüket, mert szüntelen mozgásban vannak.

Most a külső nyilt folyosón, tornász- és tüzoltó eszközök közt folytathatjuk tovább utunkat délfelé. A folyosó végén egy hoszu kredenz mellett nehány ausztriai viseletbe öltözött piros pozsgás leányzó méri a hires Dreherféle tört és árul bécsi csemegéket. Most jő az ujabb találmányok osztálya, hol nehány többé kevésbé érdekes gép található, többek közt az 5 percz alatt száz látogatójegyet késztő gép, hydrostaticai készületek stb. Ezután, már egészen a déli oldalon, az Albert csarnokkal átellenben, a látogató nehány terembe ér, hol a festett magyar czimerek tudtára adják, hogy e termek kiválóan magyar kiállitványok számára szánvák. Egy tájkép Markó Károly — egy másik Markó Ferencztől, egy történeti kép: „Coriolan Róma előtt“ Orlay Somától, szobrok Dunaiszky László és Kugler Ferecz hazánkfiaitól találhatók itten, valamint két szép ingó óra Králik S. pesti órástól, ugy jeles mechanicai apparatus a nevelésügyi minisztertől kiállitva, továbbá több diszkötésü könyv, nyomdai mutatványok Frics József, debreczeni nyomdásztól. Egész kis Magyarország, ugy-e kedves olvasó? De a legnagyobb figyelemben a magyar ékszerek részesülnek, melyeket annyira megszerettek az angolok, hogy a mint Bárány ur a felügyelő mondá, kihez az osztrák-magyar bureau-ba betértem (egy tetőtől talpig derék magyar ember, ki még majd megszidott, hogy angolúl szólitám meg,) — közelebb is mintegy 120 font sterling értéküt rendeltek meg nála. — Ezután egy kis corridorba érünk, hol ismét épitészeti rajzok, — fényképek — és nehány festményre akadunk. Ez utóbbiak közt azonnal feltünik Munkácsy müvész hazánkfiának valóban kitünő müve: „a vőfélyek,“ melyre nem tudom, hogy kerülhetett e fölirás: Ausztria? Most az ebédlő-termekhez értünk, körutunknak épen közepén, mely tehát igen alkalmas pont, hogy kissé restaurálva magunkat angol étekkel, megpihenhettünk. Ha készen vagyunk, menjünk tovább. Az ut vissza az Albertcsarnokba épen az, a mi onnan ide, csakhogy megforditva. Egy rajzok- és fényképekkel megtöltött kis folyosón tehát keresztül menve, a régi fegyverek tárába jutunk, mely valóban nem értem, mit keres a kiállitásban? Elhaladva a vasbaöltözött középkori lovagok előtt, találjuk az indian cuurt ot, hol a keletindiai gyarmatokról kiállitott pompás shawlok, elefántcsont faragványok, porcellán, s arany-ezüst ékszerek vannak felhalmozva, egy derék barna hindosztáni uriembertől vehet is thaolt, a kinek épen tetszik. Aztán következik az ugynev. French annex (franczia toldalék) nagyértékü drágaságaival. Francziaország a siralmas események következtében nem vehetett részt a kiállitásban oly mérvben, mint ez az eset lehetett volna más körülmények közt, de igy is kiállitványai nagy részben jelesek és kitünőek. Egyik étteremben a festmények és szobrok közt különösen egy kép érdemli meg figyelmünket; Korinth pusztulása Robert Fleurytől. A következő terem decoratiomüvekkel van megtöltve, mely tekintetben Francziaország mindig első és méltán megérdemelt tekintélylyel birt. Mindenféle pompás ékszerek, tükrök, butorok, pipereczikkek a legnagyobb eleganciával kiállitva, gyönyörködtetik itt a szemet. Egy párizsi ékszerész drágaságai fölött pedig kések — török — kardokkal körülrakva e felirás olvasható: „Our manufacture during the siege!“ Egy harmadik teremben mulattató, elmés szerkezetü gyermekjátékok találnak mindig nagyszámu közönségre az ifju nemzedék közzül kedves mamáik kiséretében. De egy zenekar hangjai ütik meg füleinket a közelben. Nézzük meg csak, mi az? Ez bizony nem egyéb, mint egy zongora, „letetrachordion,“ mely egyszersmind hegedün, violencellón és bőgőn játszik. Franczia találmány. Hallgassuk meg, vagy furjuk keresztül magunkat a körülálló sokaságon, és a keleti oldal déli lépcsőházába érve, szemléljük meg Keleti Gusztáv müvész hazánkfia valóban kitünő festményét: „A számüzött parkja,“ mely kétségkivül az első helyet foglalja el hazánk szépmüvészeti kiállitványai között. Most visszatérhetünk, ha tetszik, bárha már elhagytuk, a közellevő „café francais“-ba, hol a kávé barátjai élvezhetik azt, mit Londonban rendesen nélkülözniök kell, t. i. jó kávét. Itt hallhatunk mindenféle nyelveken társalogni, habár a müvelt modor nem emeli is ki a különböző nemzetiségeket. De folytassuk utunkat. Mint a másik oldalon, ugy itt is most 3 osztály áll előttünk, u. m. az emeleten szépmüvészeti tárgyak, földszint porczellán — és kőedényárúk és kivül a nyilt folyosón épitészeti anyagok. Kezdjük az emelettel. Öt terem festményeket és szobrokat tartalmaz külföldi (azaz nem ángol) müvészektől. Az első termet belga festmények, szobrok és müipari tárgyak (különösen gyönyörü csipkemunkák) foglalják el. A sok müvészi tárgy közzől meg kell emlitenem „egy festményt: egy páholy a pesti szinházban“ Portaels belga müvésztől. Három hölgy ül egy páholyban, arczaikon élénk kifejezésével a hatásnak, melyet rájok „Othello“ előadása tesz. A más négy teremben olasz, bajor és franczia festmények és szobrok vannak elhelyezve. Miután végig néztük a sok szép tárgyat, lemegyünk a földszinten fekvő porczellán- és kőedény osztályába. A legfinomabb, legizlésteljesebb csészék- kannák- tálak- tányérokkal találkozunk itt, különösen Angolhonból, de Porosz- és Svédország is jeleseket állit ki. Két szekrényben magyarhoniakat is találhatni Herendről, kiállitó Fischer Mór. A kintlevő folyosón most ismét visszatérhetünk, hol a különféle épitészeti anyagok közt Gerenday Antaltól küldött márványdarabokra akadunk. Most — mint a másik oldalon — egy üveggel födött, görbe folyosón átmenve, hol szobrászati müvek (tanulók dolgozatai) vannak felállitva, ismét az Albert csarnokban találjuk magunkat. Bevégezve igy körutunkat, most szálljunk le — 6 pence extra fizetés mellet — a kir. kertészeti egylet pompás kertjébe megszemlélés végett. A lépcsőkön lemenve nagy üvegházba jutunk, hol mindenféle délszaki növények közzül fehér szobrok kandikálnak ki. A kert berendezése, virágágyai- fasorai-, pázsotai-, terrasse-ai- tavai- és szobraival valóban példányszerü. Két pavillon zenekarok számára van tentartva. Az egyikben játszik is naponkint egy katonai zenekar a délutáni időkben, és mi még épen jókor érkezünk, hogy egy pár darabot meghallhassunk. Helyet foglalhatunk a pázsiton angol szokás szerint egész sans gêne, mert nincs ám ez itt ijesztő feliratok által megtiltva, mint a Continensen. Vagy nézhetjük a szép szőke ladyket a croquet-t játszani vagy belebonyolithatjuk magunkat egy lugas-labyrinthba, honnan mig kivergődünk, jól kikaczagja magát rajtunk az erkélyeken csemegésző publikum. A utolsó darab után, mely rendesen az angol néphymnus: „God save the Qucen,“ az oszló közönséggel mi is elhagyhatjuk a kiállitást, mely esti 6 órakor ugy is bezáratik.

Végre azt hiszem fölösleges figyelmeztetnem olvasóimat, miszerint hazánk kiállitványairól ne gondolják, hogy azok épen páratlanok volnának. Kitünőek ugyan tagadhatlanul, de a többi népekéi még kitünőbbek. Nekünk még sokat kell iparkodunk, mig müvészet és ipar terén oda jutunk, hol miveltebb, szerencsésebb nyugati testvéreink állanak. A nemzeti elbizakodás megölője az előhaladásnak. Béke velünk!

Nagy Elek.

*) E közlemény tárgyhalmaz, s főleg a Csokonai-ünnepély miatt maradt ki eddig lapunkból, azonban mint eredeti tudósitás megérdemli, hogy habár elkésve is közöltessék.

S z e r k.

(melyekből egy kötetet az „Atheneum“ közelebb fog kiadni,) kedélyesen tréfált, valódi hősléleikkel türte szenvedéseit, s resignatióval nézett a halál szemébe, mely 44 hétig állt ágya mellett. Bus, egyhangu napjainak volt egy nagy vigasza: a legmelegebb hála három jóltevője iránt. Köny szökött szemébe, ha nejéről beszélt, ki oly önfeláldozólag ápolta; vagy Jókairól, ki nemesszivüleg ép ugy dijazta az utolsó egész évben is, mintha fotyvást dolgozott volna; vagy orvosáról: Verebelyi Lászlóról, ki egy jó barát önfeláldozásával gyógyitá éjjel-nappal. Erős lelke megmaradt az utolsó perczig. Midőn a mult héten e lap szerkesztője (ki barátja volt még a miskolczi iskolából) meglátogatta, azzal köszönté:

„Ládd, én csak nevethetlek titeket, hogy dolgoztok, fáradtok mind, mig én itt 11 hónap óta heverészek.“ A régi barát megpróbálta vigasztalni. „Ne alkudjál az én sorsommal, mondá, nem enged. Már csak egy-két nap.“ S csakugyan mult szombaton este háromnegyed kilenczkor kiszenvedé szenvedéseit. Utolsó napja kinteljes volt, reggeltől d. u. 4 óráig. Akkor behivta nejét s megcsókolta kezét, de azt nem engedte meg, gyöngédségből, hogy az megcsókolja őt, mert tudá, hogy már feloszlásban van. Azután behivatá kis fiát is, s midőn megpillantá: könyezett, ez volt első felindulása, melyet családja előtt nem titkolt el egy évi szenvedései alatt. Majd egy öreg nőrokonával intézkedett temetéséről. Kérte, hogy ne hagyja el nejét, mert az bármennyire el is lehet készülve halálára, mégis a nők ilyenkor zavarba esnek. Utasitásul meg volt már irva, hogy melyik társulattal temettessék el, kinek küldjenek gyászjelentést, melyből ötven példány fölösleget kért nyomatni, hogy a kiket elfelednek, azoknak utólag is küldhessenek. A gyászjelentést a maga kéziratáról szedték ki a nyomdában. — Elintézte azt is, hogy miként temessék, hol vegyék az egyes készleteket, s kinek küldjék meg gyászjelentését? stb.

* **Nyilvános nyugta.** — Főispánunk Báji Patay András a Csokonai-szobor költségeire harmincz azaz 30 frtot ajándékozni kegyeskedett. Ezen 30 frtot a pénztárba nagy köszönettel bevettem. Debr. okt. 25. 1871.

Tóth Antal mk.
Emlékkert ptnok.

* **Utóhangok** a néptanitók számára Debreczenben rendezett nyári tornatanfolyamról. — A mult két havi iskolai szünidő alatt eleinte 16-an vettünk részt államsegély mellett a tornaoktatásban Debreczenben; de egy hó mulva hárman, körülményeik miatt haza mentek és igy szept. 21-én csak 13-an tettük le a közvizsgát, miről a bizonyitvány az én- s ugy hiszem a többi tanitó részére is megérkezett. Nem mellőzhetem el ez alkalommal, hogy az ott létünkkor előfordult némely körülményről emlitést ne tegyek. Az egylet müvezetője Örvényi Vilmos tanárnál megérkeztünkkor magunkat bemutatandók, barátságos kézszoritás és szivélyes fogadtatásban részesültünk, azon jószándéku igérete mellett, miszerint addig is, mig államsegély utalványoztatása részünkre megérkeznék, ha kinek közülünk szüksége lenne, pénzt a legtisztább szivvel előlegez, minek következtében többen ezen előlegezésben részt venni szerencsések valánk. Előadása alkalmával ő nem mint tanitó tanitványai előtt, viselte magát, hanem mint ügytárs arra kért fel bennünket, hogy az ügy tekintetében bárminő csekély észrevételünket is vele tudassuk, ő igen jó neven veendi azt, s ugy lőn. Varga Lajos az egylet elnöke minden ügyünkben meleg pártfogásával s a gyakorlat alatt igen sürü lálogatásával szerencséltetett bennünket. Peti Lőrincz az egylet előtornásza és a tornászat gyakorlati részének vezetője, mindennemü gyakorlati oktatásban igen hüséges s fáradtságot nem kimélő oktatónk volt. S ha egyik vagy másikunknak ismerősei vagy barátjai, a vidékről bennünket tornagyakorlat alkalmával meglátogattak, csak egy intésünkbe került, hogy ő saját személye által a nehezebb s müvésziebb gyakorlatok előmutatása által a megjelentek figyelmét lekötve, bámulatra ragedja őket, hogy igy ez által is a tornászatnak több pártfogót szerezhessen. Mult hó 16, 17, 18 s 19-dik napjain az országban levő tornaegyletek Pesten tartott szövetségi közgyülésairől hazajövén, a már emlitett Örvényi Vilmos tanár azonnal előadta nekünk a gyülés czélját és eredményét, a melyet a „Debreczen“ 192-ik számában már ezelőtt közlött volt. Az imént nevezett Peti Lőrincz előtornász pedig a tornászatnak Pesten látott ujabb vivmányait nekünk azonnal bemutatta. — Ezek után lehetetlen elfojtanom keblem azon legmelegebb óhaját, miszerint az emlitett egyéneknek fáradtságaikért, tanitó-társaim nevében is, hála köszönetemet ne nyilvánitsan s kivánom, hogy a debreczeni tornaegylet éljen és virágozzék!

Hajdu-Dorogh, okt. 23. 1871.

Szász János,
h. doroghi g. k. leánytanitó.

* **Telepi Károly** az országos magyar képzőmüvészeti társulat derék titkára holnap városunkba érkezik, s itt a városháza nagy tanácstermében ugyancsak holnap este öt és fél órakor a festészetből előadást tart, élvezetesnek igérkező magyarázatát 27 s 28-ikán délután 3 órakor folytatni fogja. Ez egyszeri figyelmeztetés — ugy hiszszük, — elég arra nézve, hogy minél többen használják fel a kinálkozó alkalmat. Felemlitjük egyuttal, hogy a képtár 28-ikán bezáratik. A ki még nem látta, annak hathatósan ajánljuk a megtekintést.

* **Rosz gazdálkodás.** A Széchenyi és Miklósutcza végén elnyuló nagy árok mégis ott tátong, fenekén pedig ott van a csaknem fedetlen csatorna. Ha már egyszer annyira mentünk, hogy csatornát épitettünk, nem kellene oly rosz gazdának lenni, hogy a meglevőt kitegyük az idő vasfogai rombolásának. Itt is volna az ideje, hogy az a nagy árok betemettetnék.

* **Az erdőszeti szakosztály** figyelmét szükségesnek véljük felhivni azon körülményre, hogy a pallók készitéséhez csaknem a kiválogatott rosz anyagokat adják; igy például szemünk láttára történt, hogy egy utczai átjárót mihelyt leszegeztek, azonnal letört az első rajta átmenő szekér alatt. Az ily gondotlanságból származik aztán, hogy a város mindig költekezik, s még sem fog lenni soha jó pallónk.

* **Helyreigazitás.** A „Tisza“ biztositó intézetről szóló emlékiratban, a 9-ik lapon a 14 ik sorban hibásan áll, hogy az alakulandó intézet törzsvagyona, 100,000 db. 200 ftos részvény által fog fedeztetni, a mennyiben, mint az ugyanazon emlékirat 12-ik lapján az alapszabálytervezet 5-ik §-ban helyesen olvasható, csak **10,000 db.** 200 frtos részvény által fog fedeztetni. Mely sajtó hibát itt felreértések elkerülése végett, ezennel helyre igazitunk. Debreczen, okt. hó 25-én 1871. A „Tisza“ biztositó intézet tervezői.*)

* **A kertészeti egylet** f. hó 27-kén pénteken délután öt órakor a czeglédutczai csarnok helyiségében bizottsági gyülést tart; tárgy: az idei csemeteosztás ügye.

* **Régóta járhatlan** már a miklósutczai faburkolat, s mégis folyvást ott hever, a nélkül, hogy valaki azt észrevenné; nem ártana — mig az idő kedvező —eladni az abban levő használható fákat, mig mások el nem hordják; mert ha soká késünk, ezzel is ugy járunk, hogy nem lesz mit eladni.

*) Kérjük azon t. lapokat, melyek az „Emlékirat alapján“ ez adatot hibásan közölték, e helyreigazitás szives átvételére. — Az intézet tervezői.

* **A debreczeni** könyv-, kő-münyomda és kártyagyári részvénytársulat könyomdájához egy jó háztól való, s a polgári iskola harmadik osztályát kellő sikerrel végzett ifju, mint metszőgyakornok, bármely napon felvétetik. Értekezhetni ez iránt az intézetben, főpiacz, Sz.-Nagy Károly házánál az igazgatósági irodában.

* **A pokolban.** Van egy korcsma a hatvanutcza elején, s a pokolhoz van czimezve. No ez csakugyan jól választotta czimét, amennyiben ott igen gyakran oly pokoli zaj és lárma van, hogy azt csakis a debreczeni rendőrség nem hallja meg. Tegnapeste is ugy $^1/_2$9 óratájt rettenetes lárma hallatszott ki onnan, s hogy a megkezdődött verekedés mint ért végett, arról csak azért nem irhatunk, mert tudósitónknak nem volt sem kedve, sem ideje annak végét bevárni.

* **A Szathmáry Testvérek** czégnek Debreczenben most már három üzlete van. Ugyanis e czég ma vette át a piaczon a „Hennel M. J.“ czég alatt eddig fenállott divatkereskedését.

* **A kofák garázdálkodása,** az élelmi szereknek a lakosság elöli elvásárlásában még mindig folyik. Gyors és erélyes intézkedést kérünk e tekintetben rendőrségünktől.

Délutáni posta.

— Pest, okt. 25. A képviselőház okt. 28-án délelőtt 11 órakor ülést tart.

— Bécs, okt. 24. A krisis még távolról sincs befejezve, mivel ugy látszik, hogy Hohenwart végelhatározását Rieger és Clam-Martinitz nyilatkozataitól teszi függővé, kik azonban nem hajlandók elismerni, hogy az osztrák tartomány állását már az alkotmány meghatározta, továbbá kivánják, hogy a kormány a sarkolatos czikkeket a reichsrath elé terjeszteni leiratában megigérje.

A „Debreczen“
eredeti
MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Bécs, oct. 25. A „Tages Presse“ vezérczikke irja, hogy a császár elhatározása a dualismus fentartása, illetőleg a Magyarországgal való kiegyezés értelmében történt. A „Presse“ ugy értesül, hogy a német vasutigazgatóságok elfogadták azon követelést, mely folytán az osztrák vasut társulatoknak, azoknak a háboru alatt használt waggonjaiért 3 millió forintot fizetnek.**

= **Gratz, oct. 25. Benedek tábornok gutaütésben meghalt.**

= **Páris, okt. 25. Aumale hg Oise megye főtanácsa elnökévé választatott.**

KÖZGAZDASÁG.

— Piaczi árak, Debr. 1871. oct. 24. 1. Mérő buza 5 ft. 30 kr. — 5 ft. 90 kr. kétszeres 3 ft. 80 kr. — 4 ft. 30 kr. rozs 3 ft. 40 kr. — 3 ft. 50 kr. árpa 2 ft. 10 kr. — 2 ft. 25 kr. zab 1 ft. 60 kr. — 1 ft. 70 kr. tengeri 3 ft. — 3 ft. 20 kr. köles 2 ft. 50 kr. 2 ft. 70 kr. kása 4 frt. 80 kr. 1. zsák burgonya 2 ft. — 1. mázsa szalonna 38. 39. 40 ft. háj $39^1/_2$ 04. 41 ft.

Nyilt tér.

ÁRLEJTÉS.

A mk. 46. honvéd zászlóalj és 16-ik lovas század részére szükségeltető terménynek és anyagjárandóságok biztositása eszközlése végett az árlejtési tárgyalás f. é. november 6-kán fog megtartatni a szükséglet körülbelől naponta 135 adag kenyér, havonként, 10 öl fa, 24 pint olaj és egyharmad évenkint 270, 10 fnt kötet ágyszalma.

Debreczen, okt. 24.

Lesczinszky,
főhadnagy.

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: OLÁH KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

DÁNÉ ISTVÁN

nürnbergi s diszárukkereskedése Debreczenben

Főpiacz Tamássy-ház. 2144. sz. a.

Ajánlja a n. é. közönségnek valódi **vizhatlan orosz bagaria-czizmáit**, melyek vastag tiflivel vannak bélelve, ugyancsak utánozott bagaria, s belföldön készült koczkás bagaria, agarászó, utazó csizmáit, mely utóbbiak nemezből készitve egészen bevannak bőrrel vonva, és saját felügyelatem alatt készülnek, (ezek nálam reparáltatnak is;) **frankfurti férfitopánjaimat**, az ottani legelső lábbelikészitőktől, ezek minden idényre mindenféle bőrből készitvék; különös figyelmet érdemelnek a valódi oroszfénymázos topánok, gyapjuszövettel béllelve, kettős lipcsei talppal. Ezek a tartósságot a csinossággal egyesitik magokban.

Hölgyek és gyermekek számára is gazdagon ellátott lábbeli raktárt tartok, melyben a legnagyobb választékban kaphatók a legdiszesebb báli czipőkön kezdve, le az egyszerü házi czipőig, és pedig mindenfaju bőr, 4 nyüstös, everlasztíng, bársony, posztó, tifli és nemezből. **A nemezlábbelik** tökéletesen vizhatlanok, s az egészség fentartását, az átázástóli megóvás folytán eszközlik.

Feladatommá tettem minden **nemü** lábbelit **minél kevesebb haszonnal árulni**, s ez által nagy forgalmat előidézni, s a n. é. közönség azon pártolását, melynek évek óta örvendek, még nagyobb mérvben kiérdemelni, s hogy a lábbeliüzlet vezetésében velem a városban senki nem versenyez, azt e czikkbeni 30 éves tapasztalásom folytán joggal mondhatom.

Norimbergi s diszáru czikkekből is gazdagon el vagyok látva, ezennel ajánlom utikészleteimet, valódi ujvárosi ostort, uj és antik, vadászkészleteket, török tajtpipákat, szárakat, borostyán szopókákat, mosdó és pipereszappanokat, képrámákat, táj-és virágfestéssel ellátott ablakfüggönyöket, melyek szine tartósságáért jótállást vállalok, **poloskairtó szeremet** melyért felelősséget veszek magamra, éteszközöket, zsebkéseket, ollókat minden minőségben. Ajánlom továbbá a 85% tartalmazó glycerintolyadékot és szappant, szép festéssel, aranyozással ellátott németországi tácáimat, s a rendkivül olcsó albumokat, s minden e szakba vágó itt elő nem sorolt czikkeket.

Üzletemet a n. é. közönség pártfogásába ajánlom

Dáné István
norimbergi s diszmü-áru-kereskedő.

407 3—4

MAGYAR
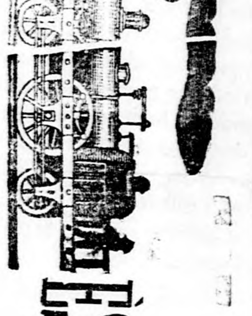
ÉSZAK-KELETI VASUT.

MENET-TERV

vegyes vonatokkal való személy-szállitásra
a
debreczen-szathmár-németi részvonalon

Érvényes ezen részvonal megnyitási napjától további rendelkezésig.

Debreczenből Szathmár Németi felé

Távolság mértföldekben	Állomások	Vegyes vonat 11, I. II. osztálylyal, óra	p.	Vegyes vonat 13, III. IV. osztálylyal, óra	p.
		délután		éjjel	
—	Debreczen . . indulás	3	51	2	52
2.0	Haláp (megállp. hely) „	4	21	3	26
2.5	Vámos Pércs . . . „	4	37	3	45
4.0	Ábrány (megállp. hely) „	4	57	4	08
5.0	Ér-Mihályfalva . . „	5	24	4	39
7.5	Reszege Szaniszló . „	6	02	5	23
9.0	Nagy Karoly . . . „	6	41	6	10
11.0	Kis Majtény . . . „	7	13	6	46
13.	Zsadány . . . „	7	40	7	17
14.0	Szathmár-Németi . . „	7	58	7	37

Szathmár-Németiből Debreczen felé

Távolság mértföldekben	Állomások	Vegyes vonat 12, I. II. osztálylyal, óra	p	Vegyes vonat 14, III. IV. osztálylyal, óra	p
		reggel		délután	
—	Szathmár-németi . indulás	8	10	5	13
1.0	Zsadány . . . . „	8	29	5	34
3.0	Kis Majtény . . . „	9	—	6	09
5.0	Nagy Károly . . . „	9	37	6	55
6.5	Reszege-Szaniszló . „	10	11	7	34
9.0	Ér-Mihályfalva . . „	10	54	8	26
10.0	Ábrány (megállp hely) „	11	12	8	46
11.0	Vámos Pércs . . . „	11	36	9	12
12.0	Haláp (megállp. hely) „	11	48	9	26
14.0	Debreczen . . érkezés	12	17	9	59

Csatlakozások:

A 11. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki vasut **Pest felől** jövő I. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak Pestről reggel 7 óra 30 perczkor induló 7. sz. vonatával, továbbá **Kassa felől** a tiszavidéki vasut 2. sz. vonatával

A 13. szamu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásbanáll a tiszavidéki vasut **Pest felől** jövő 5. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak Pestről este 6 óra 5 perczkor induló 9 sz. vonatával, továbbá **Kassa felől** a tiszavidéki vasut 6. sz. vonatával.

A 12. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavidéki vasut **Pest felől** menő 2. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak este 8 óra 37 perczkor Pestre érkező 8. sz. vonatával, továbbá **Kassa felé** a tiszavidéki vasut 1. sz. vonatával.

A 14. számu vonat Debreczenben közvetlen csatlakozásban áll a tiszavvidékivasut **Pest felé** menő 6. sz., illetőleg az osztr. államvasutnak délelőtt 8 óra 43 perczkor Pestre érkező 10. sz. vonatával, továbbá **Kassa felé** a tiszavidéki vasut 5. sz. vonatával.

Pesten, 1871. év junius havában.

A vezérigazgatóság.

Hirdetmény.

A debreczeni 985-ik számu telekkönyvbe foglalt csapó utczai 806-ik sor szám alatti ház, 4 hold, 350 4 szögöl külső földével együt— mely tele-részben a néhai Tóth Sámuel hagyatékához, másik fele részben pedig özvegy Tóth Sámuelné Hajdu Zsuzsánna tulajdonához tartozik — a nevezett özvegy és az örökösök közmegegyézesük folytán, a helyszinén tartandó nyilvános árverésen el fog adatni, árverési határidőül 1871-ik november hó 2-ik napjának d. u. 3 órája kitüzetik. — Mittől a venni szándékozók oly felhivással értesittetnek, hogy az árverési feltetelek alólirott tanocsnoknál megtekinthetik.

Debreezen okt. 20-án 1871.

Béér Kálmán
tanácsnok.

450 3—3

Kiadó lakás.

Péterfia utcza elején 811 szám alatt egy utczai lakás, háztartás nélküli egyénnek azonnal kiadható.

Értekezhetni iránta

457 —2 **Tóth Antal ügyvéddel.**

Vizsgáljátok s tartsátok meg a jót.

Számtalan esetben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosok tanusitványai által kitüntetett gyógyszerek.

Dr. Miller óvbalzsama görcsök ellen.

Leghathatósb szer köhögés, mellhurút, nátha, nyálkasság, rekedtség, kezdődő tüdővész, továbbá gyermekek szamarhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva.

Egy üvegtégely ára pecsét és használati utasitással 3 nyelven 51 kr.

Hála- és elismerő irat.

Kellemes kötelességem dr. Miller urnak jeles „móhnövény-nedvéért“ hálás köszönetemet ezennel nyilvánosan kimondani. Én ezen nedvet magam- és családomnál erős meghüléseknél meglepő sikerrel használtam. Bukurest, október 8-án 1870.

Bibesco N. ezredes.

Dr. Miller móhnövény-nedve.

Törvényes- vegytani elemzés szerint 1868 april 8-áról a növényország leghasznosabb nemeiből a legszorgalmatosabban készitve, erősitő és üditő hatásánál fogva messzire kitünőleg ismerve a gyomor és vegbél nyálkássága, emésztéshiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorbaj, vérhas, puffadás és kolikafájdalmak ellen.

Ezenkivül leghathatósb és legerősebb szer hosszas s kimeritő betegségek után.

Eredeti, horgonykupakkal, pecsét és használati utasitással 3 nyelven ellátott üveg ára 1 frt 50 kr. Egy kisebb üveg 80 kr.

Beküldetett.

Önnek jeles óvbalzsama következtében több éves gyomorbajom, mely már annyira megrosszabult, hogy semmiféle ételt sem valék képes élvezni es megemészteni, láthatólag javult, ugy hogy biztosan remélem, miszerint elveszettnek hitt egészségemet vissza fogom nyerni.

Sziveskedjék ön postafordultával még 6 üveget küldeni nekem e balzsamból. 444 1—28

Legörömestebb ragadok meg minden alkalmat, hogy a Miller-féle óvbalzsamot melegen ajánljam.

Fogadja ön ezennel mélyen érzett hálaját lekötelezette

Karácsoni Károly,
cs. kir. osztr. sóbánya igazgató s az oláhországi technikai sóbánya-kar elnökének.

Debreczenben kapható egyedül **Stenczinger Károlynál** ugy szinte Aradon W. S. Prinner F. Stribel, Tomri és Freiberger, Kassán Wandratsek G. Nagy Várad Jánky A, Mohács Kögel Antal Eger Schuttag György, Nagy Kanizsa Nendvich J. Pest Török J. gym. Pancsova Ivánovits B J.,Győr Dasenberg J: Zsonbor Wendinger A F. Szeged Talmayer A. Poson Kiss gyógyszerész, Székes-fehérvár Legman A. Temesvár Quiring A. gyógyszerész Esseg Czurda R. gyógysz. Ujfaluban Karakas Imre, P.-Ladányban Mogyoróssy Lajos uraknál. 444 3—22

Meghivás.

A rendes téglavetőben a nemes város közszükségére az idén termelt épületi téglakészletből, a szükségen kivül kimaradt mintegy 300 ezer épületi tégla a tek. tanács f. évi 7234. szám alatt kelt végzése nyomán azonnali kész pénz fizetés mellett eladandó lévén, — ezen eladásnak a helyszinén 1000, s több darabbon f. október hó 28-ik napján, azaz szombaton reggeli 9 órakori eszközlése alkalmával leendő megjelenésre a venni szándékozók illően meghivatnak.

Kelt Debreczen, okt. 22. 1871.

Laky Lajos,
k. v. tanácsnok.

452 3—4

Két bolt

a N.-Várad-utczán 2130. számu háznál minden órán kiadó.

Értekezhetni átellenében 2085. szám alatt, Béressy Sámuel ügyvéd urnál.

454 3—4

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel.